

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 36/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 5 november 2013 regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om utsläppshandel (RP 169/2013 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

- äldre regeringssekreterare Karoliina Anttonen, arbets- och näringsministeriet
- miljöråd Magnus Cederlöf, miljöministeriet
- gruppchef Johanna Pakkala, Energimarknadsverket
- direktör Jukka Leskelä, Finsk Energiindustri rf.

Sakkunniga

Utskottet har hört

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av
— Industrins lönearbetare TP rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om utsläppshandel. Utsläppshandelsdirektivet och direktivet om ändring av utsläppshandelsdirektivet, som gäller Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter från och med ingången av 2013, har i Finland genomförts genom lagen om utsläppshandel.

Den gällande lagen om utsläppshandel utfärdades 2011 och tillämpas under den tredje handelsperioden som inleddes vid ingången av 2013. Eftersom lagen utfärdades 2011 när det ännu inte hade överenskommits på EU-nivå om alla de detaljerade bestämmelserna för den tredje handelsperioden, har det inte varit möjligt att

ta in alla behövliga bestämmelser i lagen i exakt lydelse. Det främsta syftet med propositionen är således att komplettera de gällande bestämmelserna till de delar EU-lagstiftningen har precisrats efter att lagens utfärdades. De föreslagna ändringarna gäller användning av Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer, registrering och återkravsrätten i fråga om utsläppsrätter som tilldelas gratis samt övervakning och verifiering av utsläpp. Dessutom innehåller lagförslaget en liten ändring av lagens tillämpningsområde och flera tekniska preciseringar.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet anser att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande, främst tydliggörande synpunkter och tekniska ändringsförslag.

De föreslagna ändringarna grundar sig på genomförandebestämmelserna i utsläppshandelsdirektivet som blivit klara efter att vår nationella lag om utsläppshandel antagits. Det har alltså inte varit möjligt att i lagen om utsläppshandel från 2011 ta hänsyn till alla detaljerade regler för utsläppshandeln som godkänt av EU senare. Det handlar om preciseringar av teknisk art.

Ändringarna behövs för att vår lagstiftning ska vara förenlig med genomförandebestämmelserna. De anses inte innefatta sådana tolkningar som skulle skada de aktörer som är verksamma inom utsläppshandeln i Finland. På ett allmänt plan har man redan länge känt till begränsningarna gällande användningen av projektbaserade mekanismer och verksamhetsutövarna blir inte oskäligt snabbt uppmärksammade på dem. Ändringarna gör att lagen om utsläppshandel fungerar bättre och får den nationella lagstiftningen att innehållsligt motsvara EU-lagstiftningen.

Utskottet understryker att det nationella genomförandet bör ske med hänsyn till att tillståndsförfarandet, övervakningen och verifieringspraxis inte blir alltför tungrodda.

Detaljmotivering

Ingressen. Ingressen till den föreslagna lagen har ändrats i analogi med de paragrafändringar utskottet föreslagit.

6 §. Definitioner. I paragrafen ingår definitioner på termer som används i lagen. Enligt punkt 21 avses med utsläppshandelsmyndighet Energimarknadsverket. Riksdagen godkände den 29 november 2013 (RSv 157/2013 rd) regeringens proposition med förslag till lag om Energimyndigheten (RP 124/2013 rd). Enligt den lagen kommer ämbetsverket att heta Energimyndigheten från och med den 1 januari 2014. Eftersom

ändringarna i lagen om utsläppshandel träder i kraft samtidigt med ändringarna enligt den ovan nämnda propositionen, beaktas namnändringen i behandlingen av lagen om utsläppshandel.

36 §. Utsläppsätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande. Paragrafen anger hur auktioneringen av utsläppsätter ska gå till. Enligt 4 mom. svarar Energimarknadsverket i Finland för den nationella informationen om genomförandet av auktioner och för den eventuella utbildningen i hur auktioner genomförs. Riksdagen godkände den 29 november 2013 (RSv 157/2013 rd) regeringens proposition med förslag till lag om Energimyndigheten. Enligt den lagen kommer ämbetsverket att heta Energimyndigheten från och med den 1 januari 2014. Eftersom ändringarna i lagen om utsläppshandel träder i kraft samtidigt med ändringarna enligt den ovan nämnda propositionen, beaktas namnändringen i behandlingen av lagen om utsläppshandel.

44 §. Utbyte av projektenheter mot utsläppsätter. I 1 mom. föreskrivs det om verksamhetsutövars rätt att byta projektenheter som genererats genom utsläppsminskningar som har genomförts före utgången av 2012 mot utsläppsätter som är giltiga från 2013 framåt. Projektenheter ska härstamma från sådan projektverksamhet som var godtagbar inom unionens system under handelsperioden 2008—2012 och för vilken kommissionen inte har bestämt nya begränsningar. Utbytesrätten gäller till den del maximitalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjad. Utsläppshandelsmyndigheten ska utföra utbytet senast den 30 mars 2015.

Den föreslagna lydelsen i 1 mom. behöver preciseras. Enligt artikel 60 i kommissionens registerförordning är det den centrala förvaltaren som ser till att projektenheter byts ut mot utsläppsätter och de nationella administratörerna behöver inte nödvändigtvis delta i utbytet. För att den nationella bestämmelsens lydelse ska överensstämma med verksamheten vid utsläpps-

handelsregistret, vore det bättre att föreskiva att verksamhetsutövaren kan begära att utsläppshandelsmyndigheten *gör ett utbyte* av utsläppsrätter i stället för att verksamhetsutövaren kan begära att utsläppshandelsmyndigheten *ska bevilja* utsläppsrätter.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

*godkänner lagförslaget med ändringar
(Utskottets ändringsförslag)*

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av lagen om utsläppshandel

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utsläppshandel (311/2011) det inledande stycket i 2 § 1 mom. och 2 § 1 mom. 1 punkten, 6 § 20 a och 21 punkten, 16 och 17 §, 36 § 4 mom., 40, 41, 44 och 45 §, 46 § 3 mom., 50 § 3 mom., 56 § och 59—62 §, samt
fogas till 15 § ett nytt 2 mom., till lagen nya 16 a, 51 a, 51 b, 67 a § och till 71 § ett nytt 4 mom. som följer:

2 §
(Som i RP)

40 och 41 §
(Som i RP)

6 §
Definitioner

44 §

Utbyte av projektenheter mot utsläppsrätter

— — — — —
(20 a punkten som i RP)
21) utsläppshandelsmyndighet *Energimyndigheten*. (Ny)

15, 16, 16 a och 17 §
(Som i RP)

36 § (Ny)

Utsläppsrätter som ska auktioneras ut och auktioneringsförfarande

När det gäller projektverksamhet som inte är i 41 § avsedd verksamhet kan en verksamhetsutövare *be* utsläppshandelsmyndigheten *byta ut* projektenheter som beviljats för utsläppsminskningar som har genomförts före utgången av 2012 *mot utsläppsrätter som gäller från och med 2013*. Verksamhetsutövaren kan begära ett sådant utbyte till den del maximiantalet projektenheter enligt 40 § är outnyttjad. Ett sådant utbyte ska utföras av utsläppshandelsmyndigheten fram till den 31 mars 2015.
((2—4 mom. som i RP)

— — — — —
Energimyndigheten svarar i Finland för den nationella informationen om genomförandet av auktioner och för den eventuella utbildningen i hur auktioner genomförs.

45, 46, 50, 51 a, 51 b, 56, 59—62, 67 a och 71 §
(Som i RP)

EkUB 36/2013 rd — RP 169/2013 rd

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 5 december 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkarinen /cent
vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml
medl. Lars Erik Gästgivers /sv
Teuvo Hakkarainen /saf
Harri Jaskari /saml
Johanna Karimäki /gröna
Miapetra Kumpula-Natri /sd

Jukka Kärnä /sd
Eero Lehti /saml
Jari Myllykoski /vänst
Martti Mölsä /saf
Sirpa Paatero /sd
Arto Pirttilahti /cent
Kaj Turunen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.